

Referat despre Gaitele de Alexandru Kiritescu - partea a cincea

Margareta doborata fizic de o sarcina toxica reprezinta de data aceasta, polul negativ, ambianta bolnava in vreme ce Wanda stralucitoare si curajoasa ii apare ca emisara vietii. Sinuciderea sotiei inselate il readuce pe Mircea Aldea la rationalitate si-l face sa respinga viata de aventurier pe care i-o ofera Wanda optand pentru aceea mai linistita a intretinutului sadea.

Aceasta este, pe scurt, intriga pasionala care ar fi putut da o drama bine articulata dar fara prea mare stralucire. Meritul esential al lui Al. Kiritescu, de veritabil maestru in arta comediei, consta in zugravirea exceptionala a contextului social-familial in care se inscrie aceasta drama erotica. De fapt, antagonismele amoroase sunt intr-o opozitie de termeni inferioara parazii satirice a personajelor in jurul triumphiului pasional. Reactiile celorlalti membri ai familiei Duduleanu - contrastante in raport cu intamplarile tragice la care asista - capata un relief caracterologic deosebit, pe un filon caragialesc masiv.

Clanul burghez al Dudulenilor este incapabil sa traiasca tragic, suferinta devenind la ei o simpla tema de joc teatral. Durerea devine pentru "gaitele" un prilej de animare a existentelor lor inerte, in ceremonialele ingroparii si parastaselor gasesc ocaziile unei agitatie binevenite, comentariile sunt facute ca in descrierea unor carnavaluri, iar insufletirea lacrimogena pe care o provoaca sinuciderea Margaretei pare creata cu mijloacele farsei. Dupa ce, intr-un limbaj truculent si hilar, isi acuza fii dea-si fi impins sora la sinucidere ("Sa-i cereti iertare, ca voi ati bagat-o in groapa!"), Aneta provoaca imediat o galceava marunta, dupa inmormantare, nelasandu-se oprita decat de replica uneia dintre surori: "Ce te apuca, tata, pentru numele lui Dumnezeu!... Eram asa de bine dispusi!..."

Comedia "Gaitele" este, prin corespondenta interioara intre adevarul observatiei sociale si expresia scenica bine temperata, una dintre cele mai solide comedii antiburgheze romanesti. Aceasta stralucita comedie de moravuri si de caractere a fost totdeauna capul de afis al tuturor teatrelor care au pus-o in scena. Calitatea exceptionala a scriiturii garanteaza invariabil succesul in fata publicului.